

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2019/009
Gündem No : 4
Karar Tarihi : 20/2/2019
Karar No : 2019/DK.D-48
Toplantıya Katılan Üye Sayısı : 9
Gündem Konusu : 2018/11818 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Çerçevesinde Özel Tüketim Vergisindeki Değişikliklere Bağlı Fiyat Farkı Uygulaması

KAMU İHALE KURULU KARARI

Karar Tarihi

: 20/2/2019

Karar No

: 2019/DK.D-48

2018/11818 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI ÇERÇEVESİNDE ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLERE BAĞLI FİYAT FARKI UYGULAMASI

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar ile 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların “Uygulama esasları” başlıklı maddelerinde, akaryakıt girdisinin nev’ine uygulanan Özel Tüketim Vergisinde (ÖTV) değişiklik gerçekleşmesi halinde, bu değişikliğin bayi satış fiyatlarında yol açtığı artış veya azalış dikkate alınarak, akaryakıtın ağırlık oranının hesaplanmasına esas alınan miktarın uygulama ayına karşılık gelen kısmı için, ÖTV’de birim başına meydana gelen değişiklik miktarının söz konusu esasların 5 inci maddesine göre yapılan fiyat farkı hesabından bağımsız olarak ayrıca ödeneceği veya kesileceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda yapılacak hesaplamalara ilişkin kurallar Kamu İhale Kurulunun 6/5/2015 tarihli ve 2015/DK.D-86 sayılı Kararı ile açıklanmıştır.

Konuyla ilgili hukuki düzenlemeler, bu yönde olmakla birlikte 2018 yılında uluslararası petrol fiyatları veya döviz kurlarına bağlı olarak meydana gelen artışların akaryakıt fiyatlarına olan etkisini azaltmak amacıyla 14/5/2018 tarihli ve 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı alınmış ve söz konusu Karar 17/5/2018 tarihli ve 30424 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kararda; Karara ekli listede yayımlanan kurşunsuz benzin, motorin, LPG dahil olmak üzere on üç adet ürüne ilişkin ÖTV tutarlarının; petrol fiyatlarında artış meydana gelmesi durumunda gerçekleşen artış tutarı kadar azaltılacağı, tersi durumda ise ÖTV tutarlarının artırılacağı karara bağlanmıştır.

ÖTV tutarlarında değişiklik yapan bahse konu Karar, idarelerin tarafı bulunduğu kamu ihale sözleşmelerinin fiyat farkı uygulamalarına da etkiye bulunmuştur. Yürürlükteki Fiyat Farkına İlişkin Esaslar uyarınca gerek yapım işlerinde, gerekse hizmet alımlarında akaryakıt girdisindeki fiyat değişiminin tespitine esas olan ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan 19, 19.1 ve 19.2 numaralı endekslerin hesabında ÖTV dikkate alınmadığından akaryakıtın nihai tüketici fiyatı aynı kalmasına rağmen ilgili endekste artışlar meydana gelmiştir. Bu durumda da yüklenicilerin akaryakıt girdilerine ilişkin maliyetlerinde herhangi bir artış olmamasına rağmen Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda tanımlanan P_n değerlerinde olağanın üzerinde artış oluşmuştur.

Fiyat farkına ilişkin düzenlemelerin temel amacı sözleşmelerin taraflarını enflasyonist risklerden koruyarak, yüklenicilerin ihale tarihinde teklif ettiği bedele göre sözleşme süresi içerisindeki maliyetlerini uyumlaştırmak olduğundan, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulandığı dönemde ÖTV’ye ilişkin değişikliklerden kaynaklanan fiyat değişimlerinin hakediş tutarlarına yansımalarının da sağlıklı biçimde uyumlaştırılması gerekmektedir. Ayrıca, anılan Bakanlar Kurulu Kararının belirli sayıda akaryakıt ürünü ile sınırlı tutulduğu ve akaryakıt dışında kalan bitüm, LNG vb. katı ve sıvı yakıtlardaki fiyat değişimlerini düzenleme amacı taşımadığı dikkate alındığında, Fiyat Farkına İlişkin Esaslara göre sözleşmelerde belirlenen b1 veya b3 katsayıları içerisinde akaryakıt dışında girdiler bulunması halinde bu girdilerin etkilerinin hesaplamalara yansıtılmaması da amaca uygun olacaktır.

Bu çerçevede, sözleşmesinde fiyat farkı hesaplanacağı düzenlenen ve akaryakıt

KAMU İHALE KURULU KARARI

Karar Tarihi

: 20/2/2019

Karar No

: 2019/DK.D-48

girdisine ilişkin olarak b1 veya b3 katsayısı belirlenen hizmet alımları ile yapım işleri sözleşmelerinde, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulandığı dönem için akaryakıt girdisinin nev'ine uygulanan ÖTV'de meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan fiyat farkı, Fiyat Farkına İlişkin Esasların 5 inci maddesine göre hesaplanan fiyat farkından bağımsız olarak aşağıdaki esaslara göre hesaplanacaktır:

$$1. F_0 = F_b - F$$

$$F_b = \frac{A_n \times B \times b \times k \times D}{S}$$

$$F = A_n \times B \times b \times k \times (P_n - 1)$$

$$P_n = \left[\frac{Y_n}{Y_0} \right]$$

Formülde geçen;

F_0 : ÖTV'de meydana gelen değişikliğin bayi satış fiyatlarında meydana getirdiği değişiklik nedeniyle, Fiyat Farkına İlişkin Esasların 5 inci maddelerine göre hesaplanan fiyat farkından bağımsız olarak hesaplanan fiyat farkını,

F_b : Akaryakıt ürünlerinde bir önceki yıl gerçekleşen piyasa büyüklüklerine göre en büyük işlem hacmine sahip olan ilk sekiz akaryakıt şirketince ilgili akaryakıt ürünü için EPDK'ya bildirilen ve EPDK'nın internet sayfasında yayımlanan İstanbul İli, Avrupa yakası için geçerli bayi satış fiyatları esas alınarak hesaplanan ilgisine göre 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarih veya ihale tarihi ile uygulama tarihi arasındaki fiyat farkını,

F : Fiyat Farkına İlişkin Esaslar dikkate alınarak b1 veya b3 katsayılarına bağlı hesaplanan fiyat farkını,

A_n : ÖTV'de meydana gelen değişikliğin yürürlüğe girdiği tarih ve sonrasında Fiyat Farkına İlişkin Esasların 5 inci maddelerine göre yapılan fiyat farkı hesabında esas alınan hakediş tutarını,

B : 0,90 sabit katsayısını,

b : Akaryakıtın ağırlık oranını temsil etmek üzere, ilgili yapım işi veya hizmet alımı sözleşmesinde belirtilen sabit katsayıyı (İşin sözleşmesinde akaryakıtın ağırlık oranını temsil eden birden fazla b katsayısı belirlenmiş olması durumunda ÖTV kaynaklı fiyat farkı ödenmesinde ilgili kısma ait b katsayısı kullanılacaktır.),

k : Akaryakıt girdisinin nispi ağırlığını gösteren düzeltme katsayısını (Yapım işi veya hizmet alımı sözleşmesi kapsamında, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli listede yer alan akaryakıt ürünleri haricinde petrol ürünleri bulunmasına rağmen ihale dokümanında herhangi bir ayrıma gidilmeksizin tek bir b katsayısının belirlendiği durumlarda idarece tespit

KAMU İHALE KURULU KARARI

Karar Tarihi

: 20/2/2019

Karar No

: 2019/DK.D-48

edilecek olup, aksi halde 1,00 olarak dikkate alınacaktır. İdarece sözleşme bazında ayrı ayrı düzeltme katsayısı belirlenebileceği gibi, benzer nitelikteki işlerde kullanılmak üzere genel bir katsayı da belirlenebilir.),

D: Akaryakıt bayi satış fiyatlarında meydana gelen artış veya azalış tutarını (İhale tarihi 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarih ve öncesinde olan sözleşmelerde, uygulama ayındaki akaryakıt bayi satış fiyatından 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihte ilan edilen bayi satış fiyatı çıkarılarak bulunacaktır. İhale tarihi 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten sonra olan sözleşmelerde ise, uygulama ayındaki akaryakıt bayi satış fiyatından ihale tarihinde ilan edilen bayi satış fiyatı çıkarılarak bulunacaktır.),

S: İhale tarihinde ilan edilen bayi satış fiyatını,

P_n: Katı ve sıvı yakıtlara ilişkin fiyat farkı katsayısını,

Y_o: İhale dokümanında katı ve sıvı yakıtlar için belirlenen ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 19, 19.1 ve 19.2 numaralı endekslerden; ihale tarihi 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarih ve öncesinde olan sözleşmelerde, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği 2018 yılı Mayıs ayına ait endeksi, ihale tarihi 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten sonra olan sözleşmelerde ise ihale tarihinin içinde bulunduğu aya ait endeksi,

Y_n: İhale dokümanında katı ve sıvı yakıtlar için belirlenen ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 19, 19.1 ve 19.2 numaralı endekslerden; uygulama ayına ait endeksi,

ifade eder.

2. Akaryakıt bayi satış fiyatında uygulama ayı içerisinde birden fazla değişiklik meydana gelmesi durumunda, bu ay için esas alınacak hakediş tutarı (A_n), ayın kalan günleri dikkate alınarak orantı yoluyla belirlenir.

3. Bayi satış fiyatları olarak, akaryakıt ürünlerinde bir önceki yıl gerçekleşen piyasa büyüklüklerine göre en büyük işlem hacmine sahip olan ilk sekiz akaryakıt şirketince ilgili akaryakıt ürünü için EPDK'ya bildirilen ve EPDK'nın internet sayfasında yayımlanan İstanbul İli, Avrupa yakası için geçerli bayi satış fiyatları esas alınacaktır.

4. Bu esaslar 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulandığı dönemde ÖTV'de meydana değişikliklere bağlı olarak uygulanacak olup, Bakanlar Kurulu Kararının herhangi bir nedenle uygulanmaması durumunda 6/5/2015 tarihli ve 2015/DK.D-86 sayılı Kurul Kararında yer verilen esaslar dikkate alınacaktır.

Bu bağlamda, anılan Bakanlar Kurulu Kararının uygulandığı dönem için ÖTV'de meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan fiyat farkı hesabının idarelerce yapılmasına yönelik olarak örnek hesaplamalara aşağıda yer verilmiştir.

ÖRNEK 1: 2.1.2018 tarihinde ihalesi yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödenmesi öngörülen bir yapım işinde, akaryakıt ağırlık oranını temsil eden sabit katsayının (b3) 0,3

KAMU İHALE KURULU KARARI

Karar Tarihi

: 20/2/2019

Karar No

: 2019/DK.D-48

olarak belirlendiği, ancak (b3) katsayısı hesabına esas olmak üzere akaryakıt dışında % 60 oranında bitüm girdisi bulunduğu, anılan iş kapsamındaki aylık hakediş ödemelerinin 100.000,00 TL olduğu, ayrıca motorin için EPDK tarafından ihale tarihinde ilan edilen bayi satış fiyatının 5,00 TL olduğu dikkate alındığında, her bir ay için ayrı ayrı hesaplanmak üzere, 2018 yılı Temmuz ayı için fiyat farkı hesabı aşağıdaki gibi olacaktır:

Bayi satış fiyatlarına göre Temmuz ayı için hesaplanan fiyat farkı:

ÖTV’de meydana gelen değişimler sonrası Temmuz ayı için motorin bayi satış fiyatı = 5,66 TL/Litre,

İhale tarihi, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten önce olduğundan anılan Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği 17/5/2018 tarihinde ilan edilen bayi satış fiyatı (5,66 TL) esas alınır.

$$k = 1 - 0,6 = 0,4$$

$$F_b = \frac{A_n \times B \times b \times k \times D}{S} = \frac{100.000,00 \times 0,9 \times 0,3 \times 0,4 \times (5,66 - 5,66)}{5,00} = 0,00 \text{ TL}$$

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar dikkate alınarak Temmuz ayı için hesaplanan fiyat farkı:

$$F = A_n \times B \times b \times k \times (P_n - 1)$$

İhale tarihi, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten önce olduğundan temel endekse esas olarak (Y_o) 2018 yılı Mayıs ayına ait endeks dikkate alınır.

$$P_n = \left[\frac{Y_n}{Y_o} \right] = \left[\frac{817,87}{758,00} \right] = 1,079$$

$$k = 1 - 0,6 = 0,4$$

$$F = 100.000,00 \times 0,9 \times 0,3 \times 0,4 \times (1,079 - 1)$$

$$F = 853,20 \text{ TL}$$

Bu durumda, Temmuz ayı için hesaplanacak fiyat farkı;

$F_o = F_b - F = 0,00 - 853,00 = - 853,20 \text{ TL}$ olup, bu tutar yüklenici hesabından kesilecektir.

ÖRNEK 2: 2.7.2018 tarihinde ihalesi yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödenmesi öngörülen bir hizmet alımı sözleşmesinde, akaryakıt ağırlık oranını temsil eden sabit katsayının (b1) 0,2 olarak belirlendiği ve (b1) katsayısının hesabında akaryakıt dışında bir petrol ürününün bulunmadığı, aylık hakediş ödemelerinin 100.000,00 TL olduğu, ayrıca motorin için EPDK tarafından ihale tarihinde ilan edilen bayi satış fiyatının 5,66 TL olduğu dikkate alındığında, her bir ay için ayrı ayrı hesaplanmak üzere, 2018 yılı Ağustos ayı için

KAMU İHALE KURULU KARARI

Karar Tarihi

: 20/2/2019

Karar No

: 2019/DK.D-48

fiyat farkı hesabı aşağıdaki gibi olacaktır:

Bayi satış fiyatlarına göre Ağustos ayı için hesaplanan fiyat farkı:

1-15 Ağustos 2018 tarihlerinde motorin bayi satış fiyatı = 5,66 TL/Litre

ÖTV’de meydana gelen değişim sonrası 16-31 Ağustos 2018 tarihlerinde motorin bayi satış fiyatı = 6,22 TL/Litre

İhale tarihi, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten sonra olduğundan ihale tarihinde (2.7.2018) ilan edilen bayi satış fiyatı (5,66 TL) esas alınır. Ayrıca b1 katsayısının hesabında akaryakıt dışında bir petrol ürünü bulunmadığından düzeltme katsayısı (k) 1,00 olacaktır.

$$\begin{aligned} F_b &= \frac{A_n \times B \times b \times k \times D}{S} = \frac{((15/31) \times 100.000,00) \times 0,9 \times 0,2 \times (1) \times (5,66-5,66)}{5,66} \\ &+ \frac{((16/31) \times 100.000,00) \times 0,9 \times 0,2 \times (1) \times (6,22-5,66)}{5,66} \\ &= 919,18 \text{ TL} \end{aligned}$$

Fiyat Farkına İlişkin Esaslar dikkate alınarak Ağustos ayı için hesaplanan fiyat farkı:

$$F = A_n \times B \times b \times k \times (P_n - 1)$$

İhale tarihi, 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten sonra olduğundan temel endekse esas olarak (Y₀) 2018 yılı Temmuz ayına ait endeks dikkate alınır.

$$P_n = \left[\frac{Y_n}{Y_0} \right] = \left[\frac{1023,55}{817,87} \right] = 1,25$$

$$F = 100.000,00 \times 0,9 \times 0,2 \times (1) \times (1,25-1)$$

$$F = 4.500,00 \text{ TL}$$

Bu durumda, Ağustos ayı için hesaplanacak fiyat farkı:

F₀ = F_b - F = 919,18 - 4.500,00 = - 3.580,82 TL olup, bu tutar yüklenici hesabından kesilecektir.